

KURJER LWOWSKI

z dnia 13. Października 1885.

Szkola przemysla artystycznego

we Lwowie.

Wezoraż w niedzielę o godz. 12 odbyło się uroczyste premiowanie uczniów tej szkoły. Przed rozpoczęciem aktu premiowania, liczni goście zwiedzili piękną wystawę prac uczniów. W obydwóch salach porozrzucone były rysunki, a na stołach znajdowały się wyroby snycerskie. Akt premiowania odbył się pod przewodnictwem prezydenta miasta p. Dąbrowskiego. Kierownik szkoły p. Tschirschnitz w przemowie swojej wspominał, że jest to ósma wystawa prac uczniów i podniósł, że w najbliższym czasie szkoła znacznie rozszerzoną zostanie.

Ministerstwo oświaty przesałało 20 tablic wzorów fachowych mebli z objaśnieniem, wykonanych pod kierownictwem inspektorów fachowych prof. H. Herdtlego i prof. Oskara Beyera w austr. Muzeum dla przemysłu artystycznego we Wiedniu.

W uzupełnieniu programu szkoły, rząd mianował Marcelę Białobrzeską, nauczycielką języka polskiego i niemieckiego. Karolowi Machnickiemu, uczniowi działu snycerskiego, dał rząd stypendjum w kwocie 120 zł.

Juliusza Bełtowskiego, ukończonego ucznia dla przemysłu artystycznego we Wiedniu mianował nauczycielem snycerstwa dekoracyjnego, zaś Henryka Żaaka, ukończonego ucznia oddziału dla wyrobów z drzewa przy technologicznym Muzeum przemysłowym w Wiedniu kierownikiem warsztatu w szkole dla przem. artyst. we Lwowie Ministerstwo przesałało 12 tablic wzorów koronek dla użytku szkoły.

Otwarcie jednak oddziału dla haftów i robót koronkarskich odłożono aż do załatwienia kwestji wystawienia osobnego budynku dla ewentualnie urządzonego mającej we Lwowie państwowej szkoły przemysłowej.

Nauka rysunków odbywa się dla uczniów codziennie z wyjątkiem soboty i niedzieli od godziny 6 do 8 wieczór; zaś dla rękodzielników, którzy w tygodniu uczęszczać nie mogą, a o ile miejsce na to zezwoli także i dla uczniów wspomnianego kursu wieczornego, od godziny 9 do 1 w południe w dni niedzielne.

Dla wychowanków tutejszego zakładu głuchoniemych, którzy po ukończeniu nauki elementarnej w zakładzie oddają się rozmaitym rzemiosłom, ustanowione są oddzielne lekcje rysunków dwa razy w tygodniu, t. j. we wtorek i piątek od godziny 2 do 4 popołudniu.

Nauka rysunków dla pań jest oddzielną i odbywa się we wtorek, czwartek i sobotę od godziny 10 do 12 przed południem, oraz w środę i w sobotę od 2 do 4 popołudniu. Nauka modelowania odbywa się trzy razy na tydzień.

Nauka na kursie snycerskim jest całodzienną i obowiązuje ucznia do uczęszczania przez cztery lata na lekcje.

Obok praktyki warsztatowej, pobierają tu uczniowie naukę: języka polskiego, niemieckiego i korespondencji przemysłowej, geometrii, arytmetyki, rachunków i prowadzenia ksiąg przemysłowych, rysunków odręcznych i geometrycznych, modelowania, oraz naukę o własnościach drzewa, przy czem obznajamia się ich z narzędziami, z różnymi sposobami obrabiania drzewa i wykończenia roboty, słowem z całą techniką rękodzie-

ła stolarskiego i tokarskiego, z zastosowaniem do potrzeb snycerstwa.

W roku szkolnym 1884/5 zapisanych było 18 uczniów na kursa snycerskie.

Ogólna wartość środków naukowych i zasobów zakładu wynosi 8.091 złr. Frekwencja uczniów wzrasta stopniowo: w r. 1877 było ich 128, w r. 1885: 237, a między tymi 75 rzemieślników, głównie stolarzy i snycerzy. Nawet słuchaczy wszechniczy było dwóch.

Z opłat uczniów wpłynęło 577 zł.

Rządowe nagrody po 50 guld. otrzymali: Michał Wasylina i Andrzej Kilian, obaj stolarze.

Nagrodę muzeum przem. 30 zł. przyznano Józefowi Cieśli, stolarzowi.

Nagrodę Izby handlowej i przem. lwowskiej 30 zł. Augustowi Boguchwałskiemu, dekoratorowi.

Trzy nagrody gminy m. Lwowa po 20 zł. Ludwikowi Tyrewiczowi, snycerzowi; Tadeuszowi Mańkowskiemu, rzeźbiarzowi, i Kazimierzowi Wajdowskiemu, mosiężnikowi.

Na wyszczególnienie publiczne zasłużyli: Romańczuk Tytus, giannazjanisz; Dżbański Lubin; Aleksandrowicz Zdzisław, ze szkoły realnej; Rucker Jan, słuchacz filozofji; Staśkiewicz Jan, gimn.; Cavanna Jan, gimn.; Rabner Daniel, gimn.; Sadłowski Wład., gimn.; Broniewski Alf., z realnej; Kozakiewicz Włodz., gimn.; Karczewski Kazim., gimn.; Lipiński Kazim., snycerz; Kruk Włodz., stolarz; Steininger Jan, ślusarz; Ziwnicki Józef, stolarz; Cirin Wład., stolarz; Skisiewicz Jan, stolarz; Kleiner Izyder, stolarz; Samek Wojciech, rzeźbiarz; Pilszak Jan, stolarz; Znaczkiewicz Stanisł., garncarz; Hładuński Lud., stolarz; Wołoszczak Michał, murarz; Czerwiński Karol, szewc; Głowacki Karol, ślusarz; Prokopowicz Teodor, stolarz; Tomeczuk Grzegorz, stolarz; Wojnarowicz Michał, stolarz; Krupski Juljan, malarz pokojowy.

Z uczennic zasłużyły na wyszczególnienie publiczne panny: Hel. Komorowska, Stanisława Pawulska, Anna Schumann, Hr. Konstancja Stądnicka, Hildegarda Mentszel, Joanna Pechinger i Marja Stanecka.

Na odznaczenie zaś panny: Marja Konopacka, Ema Wartyńska, Helena Aulich, Zofia Fuchsa, Jadwiga Hepe, Marja Tarnawiecka, pani Józefa Kawczyńska, Marja Kunz, Marja Kopecka, Karolina Hauser, Emilja Hess, Julja Bogdani, Olga Szydłowska, Olga Abgarowicz, tudzież panny: Mich. Zdanowicz, Olga Modzelewska, Kazim. Wrotnowska, Józefa Malinowska, Mar. Chmielewska, Joanna Zellinger, Ewelina Sinkiewicz, Wikt. Epler, Kazim. Świątkowska, Olga Sokulska, Ludwika Kampel, hr. Marja Borkowska, pani Wanda Jaworska, Józefa Zacharjasiewicz, Zofia Lubinger, Stanisł. Hüchel, Emilja Trak, Rozyna Zarębianka i Gizela Drobner.

Prezydent p. Dąbrowski wręczył siedmiu pierwszym nagrody, poczem przemówił do obecnych uczniów, zachęcając ich do wytrwałej pracy, „aby rzemieślnik polski nie był dalej wyzyskiwany“ — a kierownikowi i nauczycielom szkoły wyraził serdeczne podziękowanie za ich trud.

Na tem zakończono akt premjowania. O wystawie, która potrwa jeszcze przez dzień dzisiejszy, napiszemy obszerniej.

Nowy obowiązek nauczycieli ludowych

Pod dniem 27 czerwca b. r. l. 807 wydała Rada szkol. okręg. w Kołomyi do wszystkich jednoklasowych szkół swego okręgu następujący reskrypt:

Aby podać możność nauczycielom szkół jednoklasowych do obopólnego porozumiewania się w celach sumiennego spełniania obowiązków zawodowych przez wymianę myśli i zdań w sprawach szkolnych, a tem samem do pracy nad własnym dobrem kształceniem się, postanowiła c. k. Rada szkolna okręgowa w myśli powziętej uchwały swej z dnia 27 czerwca b. r. zaprowadzić w tutejszym okręgu szkolnym we wszystkich szkołach odbywanie nauczycielskiej konferencji. W tym celu będą nauczyciele kilku sąsiednich szkół tworzyć wspólne grona nauczycielskie, z pośród których c. k. Rada szkolna okręgowa zamianuje przewodniczącego konferencji.

Przepisy dotyczące się konf. nauczycielskiej zawarte w §§. 49, 50, 51, 52, 53 i 54 tyt. VI. regulaminu dla szkół ludowych, będą obowiązywały nauczycieli w skład jednego grona wchodzących, a prawa odnoszące się do kierownika wieloklasowej szkoły, w powyższych paragrafach regulaminu zawarte, odnoszą się będą do przewodniczącego konferencji.

Nadmienia się przytem, że konferencje nauczycielskie mają w pierwszą niedzielę każdego drugiego miesiąca się odbywać, na której też temata na przyszłą konferencję mają być uchwalone i c. k. Radzie szkolnej okręgowej przez przewodniczącego konferencji do aprobaty przedłożone.

Na konferencję jawić się jest każdy nauczyciel w skład grona wchodzący obowiązany, w razie zaś ważnej przeszkody ma nieobecność swoją c. k. Radzie szkolnej okręgowej pisemnie usprawiedliwić.

Miejscowość w której konferencja ma się zebrać, postanawia grono nauczycielskie, o czem przewodniczący konferencji c. k. Radę szkolną okręgową zawiadomi.

Cały okręg szkolny podzieli się na 11 oddziałów, czyli gron nauczycielskich.

W dalszym ciągu tego reskryptu wyszczególniono imiennie oddziały i wyznaczono przewodniczących tych oddziałowych konferencji nauczycielskich. Sprawa to w ogóle ważna a nawet pedagogiczna, lecz stanowiąca zawsze pewien wyłom z ogólnego „Regulaminu dla szkół ludowych wszelkich kategorii“, a jako taka stanowiąca „Regulamin dla szkół jednego okręgu“.

Bardzo trafnie wyraża się „Głos nauczycielski“: Podobne konferencje są też pewną zapowiedzią do wyrobienia solidarności nauczycielskiej — my też z zasady nie występujemy przeciw niej, lecz zaznaczyć musimy, że wielu nauczycieli 5 razy co roku odbywać muszą z tego powodu podróż nawet 5-milową, stracić co najmniej 2 dni i przez ten czas wiktować się poza domem. To kosztuje co najmniej 10 złr., co czyni w roku 50 złr. a co najmniej 25 złr. Czy o tem zapomniane przy uchwalaniu tego regulaminu?

W imieniu tedy interesowanych zapytujemy świetną c. k. Radę szkolną okręgową w ogólności zaś p. inspektora okręgowego i naszego reprezentanta:

1) Czy pensja, którą nauczyciel pobiera,

przeznaczona jest na podróże w celach pedagogicznych, czy na jego i rodziny jego utrzymanie?

2) Będąc przekonania, że płaca ta przeznaczona na ten drugi cel, a przez odbywanie tak częstych podróży czyni się powyższemu rozporządzeniem uszczerbek rodzinie nauczyciela i jemu samemu — zapytujemy: kto tym biedakom, pobierającym zazwyczaj 200—400 złr. rocznej płacy, zwróci ten wydatek poniesiony jedynie w celach pedagogicznych?

W innych okręgach podobnych konferencji dotąd nie zaprowadzono — tam odbywają się konferencje okręgowe i to prawie co roku, a w naszym okręgu już podobno od 4 lat żadnej konferencji nie było, a nadto w radzie opróżnionej jest posada reprezentanta nauczycielskiego.

Uchwalono podobnie także w miesiącu czerwcu, że konferencja okręgowa miała się odbyć przy końcu września — dlaczego więc dotąd tej konferencji nie było i dlaczego nie zawezwano nauczycieli do wyboru swego reprezentanta do rady okręgowej?

Kwestja albańsko-macedońska.

Od osoby, znającej dobrze stosunki na wschodzie, otrzymujemy pismo następujące:

I. Pierwsi pono dajemy nazwisko sprawie, stojącej na porządku dziennym, po rewolucyjnym rozwiązaniu przez „legalne“ rządy sprawy unii bułgarskiej. Sposób ten zdobywania legalno-rewolucyjnego, zainaugurowany przed ostatnią wojną turecko-moskiewską przez niektórych sąsiadów umierającej Turcji, — rzecz prosta, musiałby mieć w rezerwie dla Austro-Węgier część lwią, jaką była Bośnia i Hercegowina w roku 1878. Jawna to tajemnica, że tem domniemanem „wynagrodzeniem“ terytorjalnem jest cały zachodni pas kraju tureckiego, obejmujący Starą Serbję, Albanję i Macedonję. Hasło „au-delà de Mitrowitz“ w wytyczną na Salonikę stało się oklepanem w prasie, chociaż nigdy na serio nie rozbranem. Niepokojące widoki w bliższej przyszłości zniewalają do rozpatrzenia się w nich z bliska.

Z naszych społeczno-politycznych poglądów usuwamy oportunistyczną ocenę warunków geograficznych, bacząc, że zadawany im kłam przez pozytywne fakta rozwoju dziejowego i oraz podważanie nadzwyczajnej wartości położenia portów, rynków zbytu, jest całkiem podejrzanej właściwości.

Skrzypce Paganiniego nie zrobiły Paganiniego, tak również najpierwszy z dogodności port w świecie Konstantynopol, nie ma w rzeczywistości w handlowo-przemysłowych stosunkach tego znaczenia, co taki n. p. Tryest lub Hamburg.

Stosujemy to przedewszystkiem do Saloniki, na temat której urzędowej podsuwają rozmaite fata-morgana, ludzące dobrodusznym „organizmików“. Twierdzimy stanowczo, że port ten wiek jeszcze cały, gdyby dostał się nb. w ręce austriackie, nie będzie mógł pokonać rywalizacji takiego Brindisi, nie już Konstantynopola. Port Saloniki nie nadaje się w obecnym swym stanie do wymagań komfortablanych współczesnej żeglugi, potrzebuje paręset milionów, żeby do tego stanu został doprowadzony; ale co począć z niezdrowym klimatem i zabójczymi febrami, panującymi tam wszechwładnie w sąsiedztwie z doliną Wardaru?

Pamiętać przytem wypada, że wąska kieszka płaskiego kraju od Mitrowitz do Saloniki, z nieco rozleglejszemi żuławami Wardaru, nadająca się do rolnictwa, stanowi zaledwo dwudziestą część kraju, pokrytego dzikimi górami, najczęściej nagimi i skalistymi, zdolnymi chyba do wypasania kóz i prostych owiec. Bogate wprawdzie kopalnie miejscowe nie są jednak pożądanym nabytkiem, a to z powodu braku uzdolnionego robotnika, zbyt leniwego i na dobitkę rzadkiego. Ani tytoń i wino, ryż i oliwa, miedź i żelazo wydobywane w tych stronach, nie pokrywają deficytu, który powstać musi przy uporządkowaniu kraju, nie mającego prócz kolei żelaznej ani jednej dobrej drogi żwirowej, prócz kawałka z Saloniki do Seres. Pustynia ta, wprawdzie bardzo malownicza w wielu miejscach, przedstawia przerażający widok dla europejskiego administratora i może dreszczów śmiertelnych nabawić chociażby tak odważnego ministra finansów jak

dr. Dunajewski... Kraj cały jak długi tak szeroki, ze swoją szyciem upstrzoną buńczuczną ludnością, powtarzamy, jest prawdziwą fata-morgana, istnem „hrabstwem na Watorach“, obok którego nasza Galicja może być uważaną za prawdziwą Belgję czy Szwajcaryę.

Rozpatrując się w warunkach etnograficznych projektowanej zdobyczy, ujrzymy również smutne horoskopy na przyszłość; bo jużżeć wartość ziemi odbija się najdoskonalej na jej mieszkańcach. Jeżeli Austrii z trudnością przyszło się zająć Bośnią i Hercegowiną, co do niej z płaczem dionie wyciągały z prośbą o wzięcie w opiekę, to stokroć byłoby trudniej zdobywać niekarny, wojowniczy, politycznie zamęczony zlepek ludności albańsko-słowiańsko-grecko-turecki. Szachownica ta wcale nie może być porównana do bośniacko-hercegowińskiej, gdyż od razu wprowadza w seysje nader niebezpieczne z Serbją i Bułgarią, przez zajęcie Serbów i Bułgarów, zamieszkujących znaczne obszary kraju. Bułgarzy roszeją i to niezaprzeczenie słusznie prawo do całej niemal Macedonji, nie wyjmując nawet Saloniki, sławnego w dziejach kościelnych Solunia, Serbowie zaś nikomu nie przebaczą, żeby im zajął nader bogate a tak sławne w dziejach Kosowskie pola. Decydującym atoli tu czynnikiem są Albańczycy i Grecy, których ugłaskanie trzeba wprost zaliczyć do rzeczy niezbytłych.

Kto choć trochę zna Graków, temu wiadomo, że przy zdolnościach przyrodzonych ich genjuszu narodowego umieją oni z niestychanym sprytem wyzyskiwać prądy humanitarne społeczeństwa cywilizacji, na korzyść wyłączną swego patriotyzmu. Nie ma na świecie tak rozsądnego żywiołu wallenrodycznego jak Nowogrecy, którzy proste zbójceństwo chrześc. świętem mianem patriotyzmu, gdy ono tylko pomaga do obalenia cudzego panowania w jakikolwiek bądź sposób. Grecy, a tego za złe im brać nie można, są to prawdziwe szakale, co niepostrzeżenie zjadają każdą obcą budowę polityczną, powstającą na ich historycznych śmieciach.

Wydalania z Prus.

W Brodnicy pozwolono osobom objętym dekretem banicyjnym, pozostać aż do 1 stycznia. Z Elku i okolicy wydano około 30 rodzin, które wszystkie udały się do Ameryki. Z Szczecina wydano rodzinę złożoną z 7 osób, która tam już od 5 lat zamieszkała. Ponieważ jednakże jedno dziecko zachorowało, przeto pozwolono jej pozostać aż do wyzdrowienia dziecka.

Donoszą z Berlina, że na piątek ubiegły zwołało tamtejsze „Towarzystwo demokratyczne“ (Demokratischer Verein) na Andreasstrasse 21 zebranie, ażeby na niem zaprotestować przeciwko wypędzaniu Polaków.

Z małymi wyjątkami cynizmu opinia publiczna niemiecka i prasa obróciły się nareszcie stanowczo przeciw praktyce banicyjnej w Berlinie samym, pod argusowem okiem tychże samych władz, które ową procedurę zadekretowały.

Ostatnie numera dzienników berlińskich donoszą o zebraniach ludowych, protestujących przeciw wydalaniom. Mianowicie odbyło się takie, jak dzienniki berlińskie wyraźnie powiadają „bardzo imponujące“ liczbą i doбором uczestników zebranie dnia 7 b. m. na wielkiej parterowej sali Grand hotelu na Aleksanderplatzu, w stanowczo określonym zamiarze, „aby zaprotestować przeciw praktykującym się od kilku miesięcy wydalaniom poddanych rosyjskich i austriackich“. Głównym na tem zebraniu mową był znakomity, znany ze swego przewodnictwa w towarzystwie obrony prawnej, adwokat berliński Kauffmann, który przedstawił rzecz całą, jako wynik prądów reakcyjnych.

KRONIKA

Koło literackie urządziło w sobotę wieczorem ucztę na cześć Mierzwńskiego. Zebrało się 40 osób. Pierwszy toast na cześć Mierzwńskiego wniósł p. Rutowski. Imieniem Warszawy toastował p. Wrotnowski. Pan Grzegorzewski w imieniu krakowskiego Koła literackiego w ognisku reprezentantów jedynej broni, jaką nam została: sztuk pięknych i literatury wniósł toast na cześć Mierzw. z życzeniem, aby pieśń jego była pieśnią pogromu dla wro-

gów a tryumfu ideałów sprawiedliwości. Pp. Kościecki i Belza jak zwykle wznosili rymowane toasty. Pan Epstein improwizował w sposób humorystyczny. Uczta trwała do godziny 1 po północy.

Koncert Mierzwńskiego w Czerniewcach (17 bm.) został odwołany.

W nocy z soboty szalała nad Lwowem ogromna burza z gwałtownym wichrem pomiędzy 10 a 12 godziną. Wiele osób twierdzi, że koło 11 dało się czuć lekkie wstrząśnienie ziemi, o czem powinno wiedzieć obserwatorium. Wczoraj około godz. 7 wieczorem powtórzył się wicher.

Podrzucenie. W sobotę wieczorem znaleziono w sieniach kawiarni Sznajdra dziecko pięciuletnie, liczące prawdopodobnie dwa tygodnie. Dziecko tak mocno spało, że dopiero w komisarjacie, gdzie je zaniesiono przebudziło się i płakać zaczęło. Policja poszukuje matki, która w braku domu podrzutków ulekowała dziecko w sieni, licząc na to, że miłosierni ludzie zajmą się losem biedactwa. Komisarjat oddał dziecko do mamki na wieś.

P. Antoni Piotrowski, znany artysta-malarz bawi od wczoraj w naszym mieście w przejeździe do Bułgarij, gdzie zabawi czas dłuższy i zład będzie przeselać rysunki do najznakomitszych pism ilustrowanych a mianowicie do angielskiego *Graphicu* i francuskiej *Illustration* i *Monde illustré*. Wraz z nim udaje się na wschód także znany publicysta p. Jan Grzegorzewski.

† Kazimierz Zubek, ukończony gimnazjalista, pomocnik kancelaryjny adwokata dra Alsa w Rzeszowie zmarł po kilkudniowej chorobie licząc lat 24.

„Polską intrygę“ znalazł *Nowy Prodom* już nawet na rosyjskiej tamożni w Tomaszowie. Mianowicie donosi *N. Prodom*, że mimo, iż posiada debet w Rosji, w ostatnim czasie urząd cłowy rosyjski w Tomaszowie, zwraca wszystkie egzemplarze, wysyłane do Rosji. Otóż *N. Pr.* nie przypuszczając, żeby to działało się z nakazu rządu rosyjskiego, któremu przecież tak wiernie służy, sądzi, że nadużycia tego dopuszcza się jakiś urzędnik tamożni w służbie „polskiej intrygi“.

Pan namiestnik przybywszy do Krakowa, oglądał kilka gruntów, następczących się pod budowę zakładu fundacyjnego im. Lubemirskiego.

Na rzecz wygnańców urządzona w Krakowie d. 4 bm. zabawa wenecka, przyniosła czystego dochodu 775 gld. 30 ct.

Straż pograniczna rosyjska jak czytamy w *Nowej Reformie*, pod pozorem rewizji cłowej, napadłszy niedawno na mieszkańców Żelkini na terytorjum austriackim, obila dwóch chłopów, oraz dopuściła się niecnego czynu względem pewnej kobiety. O położeniu mieszkańców pasów nadgranicznych wobec do ostatnich granic dochodzącej samowoli żołdactwa rosyjskiego, pisaliśmy w tym roku już kilka razy. Czy co zarządzonem zostało dla opieki obywateli Austrii, nie wiemy, — w każdym razie nie wiele muszą być warte te rozporządzenia, czy pertraktacje, skoro o faktach, podobnych działaniom nam zakomunikowanemu, perjodycznie niemal z wiarogodnych źródeł otrzymujemy wiadomości.

Wet za wet. *Tygodnik Rzeszowski* donosi: Aby choć w części odbić, krzywdę, jaką nam prusacy wyrządzają — postanowiło kilkun. członków kasyna polskiego zażądać u Wydziału, aby nadal ilustrowane pisma wychodzące w Prusiech, prenumerowane nie były. W zamian za to mają być prenumerowane pisma ilustrowane wiedeńskie i warszawskie.

W Rzeszowie odbyło się dnia 7 b. m. założenie kamienia węgielnego pod budynek nowych koszar w ogrodzie miejskim na tak zwanej Chasklerówce.

W Warszawie odbyła policja rewizję za broszurami socjalistycznymi u pewnego inroligatora. Zastała u niego przypadkowo znanego pisarza Adolfa Dygasińskiego, który przyniósł książki do oprawy. Dygasiński został zaaresztowany i pół dnia przesiedział w areszcie, zanim nie usprawiedliwił bytności swej w sklepie. Uczniowie gimnazjów otrzymali od władz szkolnych bilety imienne, które wychodząc na nlicę, obowiązani są zawsze mieć przy sobie.

Patron Spółek zarobkowych w Wielkopolsce, ks. Szamaszewski wydał odezwę do założenia banku zwykłego dla tych spółek.

Sp. ksiądz Julian Syrunowicz, ostatni kustosz OO. Bernardynów w Wilnie, znany powszechnie w tem mieście pod imieniem księdza Juliana, zakończył doczesne życie dnia 29. września. Po zamknięciu klasztoru OO. Bernardynów, ks. Syrunowicz pozostał wikarjuszem przy kościele po-bernardyńskim, lecz ten urząd plastował niespełna tylko pół

roku. Przeznaczony po kilkakroć na proboszcza do różnych parafii, wymawiał się zawsze i pozostał spowiednikiem przy ubogim kościółku św. Michała. Świątobliwy kapłan żył bardzo ubogo i po śmierci zaaleksion w jego celi całego funduszu cetero grze... Na miejsce wiecznego spoczynku odprowadzało go przeszło pięć tysięcy osób różnych warstw społeczeństwa wileńskiego.

Straszną zbrodnię upatrzył rektorat uniwersytetu kijowskiego w tem, że studenci małoruscy noszą haftowane ukraińskie koszule. W tych dniach, jak donosi „Zaria“ przybito na murach uniwersytetu zakaz, grozący na przyszłość amatorom haftowanych koszul wydaleniem.

Ruską czytelnię założył ks. Wolański w Szczepanowach w Ameryce. Ks. Wolański sprowadził do tej czytelni ze Lwowa, książek ruskich za kilka set zł.

Emil Perrin dyrektor Theatre français zmarł 9 bm. Perrin urodzony w r. 1814 poświęcał się początkowo malarstwu. Później dopiero poświęcił się sztuce dramatycznej. W roku 1848 objął dyrekcję opery komicznej, którą prowadził do r. 1857. Perrin był też członkiem rady municypalnej paryskiej.

Zmarłychwstały. W Nazarecie, podczas sprzeczki pomiędzy trzema muzułmanami i jednym katolikiem, wymierzyl przyprawiony do ostateczności chrześcijanin silny policzek jednemu z wyznawców Allaha, który, aby rozjrzeć wiernych, padł na ziemię, udając zabitego. Muzułmanie pochwyli chrześcijanina, chcąc go zawlec przed sąd i dom jego zburzyć, gdy nadszedł proboszcz Nazaretu, ojciec Bonawentura, i renucjując białe spożyczenie na mniemanego trupa, dostrzegł bezzwłocznie komedię. Przyszedł tedy muzułmanom, iż przywróci życie zmarłemu; nieżywy wyznawca proroka uparty był jednak tak, że sygnalizmy gorzyczynę, przyłożone na piety, nie zdołały obudzić go ze snu wiecznego, pomimo, iż lzy ciekły mu z oczu. Ojciec Bonawentura tedy potarł umarłemu nos solmiakiem, i trup zerwał się na równe nogi, pośród wybuchu śmiechu obecnych.

Nowy konflikt zagraża Europie! Tymczasem wchodzi w grę Anglia i Hiszpania. Rzecz się ma następnie: Władze podatkowe w Madrycie zażądały opłaty podatku od domu, który zajmuje poseł angielski — ten opierając na powszechnie przyjętym zwyczaju, że ambasady wolne są od wszelkich podatków, wypłaty odmówił, wskutek czego władze zarządziły zajęcie ruchomości poselstwa. Anglię traktować jak bankruta — horrendum! I jeżeli to nie wywoła starcia — to już chyba Anglicy rybią krew w sobie mają...

Wysadzenie skały. W tych dniach wysadzona została skała w Hell Gate, przy wjeździe do portu Nowojorskiego. Przygotowania do tej roboty trwały 9 lat. Skałę zaopatrzono w otwory, w których umieszczono dynamit. Razem włożono 45,000 nabożów, i zużyto 275,000 funtów dynamitu. Eksplozja dokonana zostanie zapomocą atomatycznego detonatora. Obliczono że wybuch rozsypie w proch całą skałę, nie wyrządzając żadnej szkody na oddalenie 1000 stóp. Po usunięciu rozbitej skały, powstać ma w tem miejscu kanał 26 stóp głębokości.

Mysłaczą maszynę wynalazł pewien, rozumie się, amerykanin, francuz z pochodzenia, zamieszkały w Gallipolis, w stanie Ohio. Jest to waga tak urządzona, że nie tylko waży, lecz jednocześnie oblicza wartość towaru w dolarach, centymach i ulamkach centymów. Trzeba tylko ciężar położyć na szali i nastawić wskazówkę na cyfrze wskazującej cenę funta, a przyrząd sam wskazuje, ile po oznaczonej cenie za cały ważony towar zapłacić trzeba. Podzieliwszy wartość przez cenę otrzymuje się najdokładniejszą wagę towarów w funtach. W opisie zdaje się to czemś bardzo dziwnem, w praktyce nie potrzeba wielkiego geniuszu, żeby coś podobnego wymyślić. Zwykła waga sprężynowa z odpowiednio urządzonymi podziałkami mogłaby być przyrządem tak samo „mysłaczym“ jak ta maszyna amerykańska.

Sprzedż żony. Gazeta *Zdrowie* donosi: że pewien chłop w Chotmyżsku, przepiwszy wszystkie pieniądze jakie posiadał, a następnie odzież, czapkę i nawet buty, wystawił na sprzedaż swą małżonkę. Znaleźli się amatorzy na kupno i zaczęto się targować. Wreszcie, dobito targu i mąż sprzedał żonę za 105 rubli. Nabywca chciał już ją uprowadzić jak swoją, ale ona była tak powolną... i wyrwawszy mężowi 12 rubli z pieniędzy, które wziął za nią, oswobodziła się od obudwóch, kupca

i kundmana, uciekła i nie wiadomo gdzie się podziała. Poszkodowany nabywca zaniósł skargę do sędziego mirowego.

Teatr, literatura i sztuka

(En) Opera. Wczorajsze „Trovatore“ dało nam poznać nowy personal tegorocznej opery i usłyszeć Mierzwińskiego w jednej z jego najpiękniejszych ról. Mierzwiński w operze, to nie Mierzwiński na koncercie, krepowany w spiewie i w ruchach konwencjonalną rolą koncertowego spiewaka. Tu jest on wszechwładnym panem, który najniższą publiczną rozgrzeje i najściślejszego krytyka-pedanta rozbroi. Trzeci akt jest śpiewany z taką potęgą, z takim gwałtownym ogniem, iż niepodobna nie uwielbiać tego fenomenalnego głosu i tego talentu który nim włada. Kto nie słyszał Mierzwińskiego w trzecim akcie „Trubadura“ ten nie potrafi zrozumieć jego nadzwyczajnych sukcesów; tu stoi on na wysokości swego światowego rozgłosu. Słuchając owe „stretto“, które z każdego punktu widziane przedstawia kompozycję nie nie znaczącą, trzeba koniecznie przyznać, iż kolosalne wrażenie jakie ten utwór sprawia jest stworzone przez Mierzwińskiego jego własnymi środkami. Nie ma się też już żadnego żalu do Mierzwińskiego za to, iż piosnka pierwsza (za kulisami) przeszła bez efektu. Na piosnkę tę kładą zwykle wielki nacisk tenorzy liryczni, dla tego przyzwyczailiśmy się słyszeć ją inaczej śpiewaną; ponieważ jednak Mierzwiński jako Maurice jest więcej dzielnym rycerzem jak sentymentalnym trubadurem, przeto też i sposób śpiewania tej piosnki logicznie usprawiedliwić można, charakterem całej postaci.

Brak miejsca nie pozwala nam zatrzymywać się nad szczegółami, jednak niemożemy pominąć wielkiego sukcesu p. Dowiakowskiej, która Leonore śpiewała z temperamentem i miarą prawdziwej artystki rozporządzającej wszystkimi środkami. Pani Pascalis wywołuje za pomocą przestarzałych sztuczek włoskiej maniery, efektu cokolwiek wątpliwej wartości; wysokie jej tony jednak są bardzo dźwięczne i bębne i nieraz porwalają przypomnieć o innych brakach. „Luz“ pana Wierzbickiego był postacią bez krwi i charakteru, pomimo całości poprawnie odspiewanej i miejsce szczęśliwych (zwłaszcza w duecie z Leonorą). W panu Lebrun domyślamy się raczej wielkiego głosu; troma pierwszego występu stłumiła jego siłę i dźwięk, tak samo jak skrepowała ruchy jego i gre. Z ciekawością posłuchamy dalszych występów obu tych panów. Całość opery wypadłaby była bardzo dorze gdyby nie oleszałość i brak artystycznej ambicji poszczególnych członków orkiestry, o co się rozbija jak o mur niezwalczony, energiczne, umiejętne i rutynowane kierownictwo p. Jareckiego.

* W Eleusis udało się odszukać pod wspartym na 42 słupach portykiem, o którego odkryciu już kilkakrotnie pisano, ślady najstarszej świątyni, zburzonej przez Persów. Stara świątynia zajmuje kwadrat, którego bok zajmuje mniej więcej połowę świątyni nowszej, zbudowanej przez Iktinosa. Mur jej wschodni i północny spada razem z północno-wschodnim narożem nowej świątyni. Odkrycie to ma niemałe znaczenie i jeżeli jest zamiar zasypiania odkopanych murów nowej świątyni, to nastąpi to tylko w ten sposób, aby górna część dawnych murów pozostała widoczną.

Wiadomości polityczne

Lwów 11. października. Komisja weryfikacyjna Rady państwa, przydzieliła akt wyborczy p. Kallira dr. Weeberowi, Kowalskiego drowi Tomaszczukowi, Siengalewiczowi i Mandyczewskiemu p. Zawadzkiemu, Blocha p. Weeberowi, Bilińskiego p. Starzyńskiemu, Potockiego p. Mochnackiemu, Gołuchowskiemu p. Derschatta, a Bartoszewskiego p. Tomaszczukowi.

Rzeszów 10 października. *Tygodnik* tutejszy donosi: Pan Adam Jędrzejowicz, poseł na Sejm krajowy, zaprasza wyborców swoich do Rzeszowa na dzień 27 października br. na godz. 11 przed południem, do sali hotelu „Luftmaszyna“, a to celem wysłuchania sprawozdania z czynności poselskich w Sejmie krajowym.

Budapeszt 10 października. *Nemzet* oświadcza stanowczo, że pogłoski o zachwianem stanowisku hr. Kalnokyego niemają najmniejszej podstawy, a *Pester Lloyd* powiada, że co do nominacji hr.

Andrassiego ministrem spraw zewnętrznych nie toczyły się żadne rokowania, a hrabia od wielu tygodni nie był w Wiedniu.

Budapeszt 10. października. W Izbie poselskiej wniesiono interpelację z zapytaniem, czy to prawda, że rząd austriacko-węgierski poręczył pożyczkę serbską.

Zagrzeb 10. października. S-jm odzuczył wniosek p. Tuskana, żądający wytoczenia procesu banowi o naruszenie konstytucji.

Paryż 10. października. *Temps* donosi: Na pierwszym posiedzeniu ambasadorów w Stambule oświadczyła się Rosja, Niemcy i Austro-Węgry za *status quo*, a Francja, Anglia i Włochy za połączeniem Rumelji z Bułgarią przy utrzymaniu władzy zwierzchniczej i zabezpieczeniu materialnych interesów Turcji. Porta wyraziła ambasadorom życzenie, aby sprawy tej nie przewlekali, oświadczając równocześnie, że openować będzie przeciw wszelkiej konferencji, któraby Turcji tylko szkodzić mogła, tudzież że Turcja w razie nieprzywrócenia *status quo* nie będzie uważała stypulacji traktatu berlińskiego za obowiązujące i wówczas zastrzeże sobie wszelką swobodę akcji.

O ile stanowisko Turcji było niedawno jeszcze chwiejne i niepewne, o tyle obecnie jest Turcja zdecydowaną działać energicznie. Zbrojenie wojska odbywa się też ciągle.

Petersburg 11. października. *Now. Wrem.* donosi: Postanowiono „w porządku prawodawczym“ wzbronić w kraju Zachodnim (na Litwie) czynszownikom wydzierzawiania gruntów osobom pochodzenia polskiego. Prawo to nie stosuje się do ludności włościańskiej wyznania katolickiego.

Telegramy „Kurjera Lwowskiego“

Wiedeń 11 października. Koło polskie postanowiło dziś, do delegacji wspólnych wybrać pp. Chrzczanowskiego, Czajkowskiego Alfonsa, Czerkawskiego, Hausnera, Madejskiego i Jaworskiego, a na zastępców: Jasińskiego i Zatorskiego. Do komisji karnej naznaczeni: Grotowski, Jasiński, Mochnacki, Jarosz i Zatorski; do komisji sądowej: Jarosz, Madejski, Zawadzki i Zatorski, do komisji szkolnej: Dzieduszycki, Czartoryski, Czerkawski, Bobrzyński, Sawczyński i Ruzka.

W końcu przyjęto wniosek dep. Bobrzyńskiego, aby dziennikom krajowym przesyłać postawione wnioski i zapadłe uchwały Koła polskiego. Redakcją ich zajmą się sekretarze Koła.

Wiedeń 11 października. Konferencja ambasadorów w Stambule postępuje sobie zwykłą metodą: gmatwania sprawy; w tutejszych przynajmniej sferach rządowych zaczyna nastawać przekonanie, że niedoprowadzi ona do żadnego rezultatu. Koło Hermanli obserwują się nawzajem wojska tureckie z rumelijskimi, rozdzielone rzeką Maricą. Na innych punktach granicznych są wogóle słabe siły. Milicja rumelska ma trojakie karabiny: Kruka, Berdana i Martiniego a mało amunicji.

Wiedeń 12. października. Stowarzyszenie rękodzielników „Zgoda“ urządziło w sobotę bankiet na cześć Smolki i Lewakowskiego, którym wręczono dyplomy członków honorowych. Obecni byli między innymi posłowie Orzechowski (wieśniak), Ochrymowicz i Mochnacki. Spełniono liczne toasty.

Wiedeń 11. października. Radny miejski dr. Mandl został skazany na 300 złr. grzywny lub jeden miesiąc kozy za obrazę towarzystwa gazowego.

Królewice 11. października. Rada komercyjny Simon, udawał się do Giersa w interesie wygnańców i otrzymał odpowiedź, że Rosja „będzie ich traktować szczególnie uprzejmie“. Simonowi chodziło tylko o żydów.

Budapeszt 12 października. Ks. Wallji wyjeżdża zjad jutro. Pobyt jego odznaczał się szeregiem bankietów, balów i zabaw sportmen-skich.

Rząd przedlitawski wzbrocił w Przedlitawji sprzedawać losy Kinczem.

N. Jork 10. października. Umarł arcybiskup Mac Closkey.

XXXXXXXXXXXXX

Teatr hr. Skarbka
dzisiaj

Dyoniza
komedia w czterech aktach A. Dumas'a
O S O Z B Y:

Erabia Andrzej de Bardannes	Żelazowski
Frissot	Zboński
Bernard de Thauzette	Kwieciński
Thonvemin	Lubicz
Poufferrand	Ruszkowski
Marta de Bardannes siostra,	
Andrzeja	Pysznikówna
Dyoniza Brisot, córka p.	
Brisot	Stachowicz
Pani de Thauzette	Nowakowska
Pani Brisot, żona Brisota	Aszpergerowa
Pani de Poufferrand	Ciechocka
Elara de Poufferrand	Mierska
Stańczy	Satrzewski

XXXXXXXXXXXXX

Adolf Silberstein
przedtem J. Neuhöfer
optyk i mechanik
we Lwowie, ul. Karola Ludwika p. 1.9.
róg ulicy Sykstuskiej

Lornetki teatralne po zł. 2, 4,
5, 6, 7, 10 do zł. 50.
Cwilkery w najrozmaitszych o-
prawach od 60 et. d zł. 20.
Okulary od 70 et. do zł. 24.
Lornetki ręczne od zł. 1 do zł.
40.

Barometry, termometry, trale-
sy, manometry do parowych kotłów,
aparaty indukcyjne ze stałym i
przerwanym prądem.
Wielki zapas przyrządów do e-
lektrycznych dzwonek domowych,
które urządza po najumiarkowa-
nych cenach w miejscu i na prowincji.

W składzie fortepianów!
Planina koncertowe najlepsze
i najpiękniejsze jakie egzystują, ja-
koteż fortepiany po cenach najniż-
szych.

poleca:
K. Marecki
pl. Maryacki l. 5.
Hotel francuzki

Korzystny interes!
Do sprzedania natychmiast około
80 m. lasu bardzo ładnego — w któ-
rym się znajduje około 600 deków
blisko kolei Karola Ludwika. Bliż-
szych objaśnień udzieli pośrednik
A. P. post. res. Jaworów (615)

Prótna, perkale i bielizna stołowa

Nowości dla dam!

Bouclé, Vigogne, Cachemire classique,
Loden, Chevioty, Lamy, Flanelki, Bar-
chany, Calmuki

oraz różne materye wełniane gład-
kie, szkockie i tureckie.

Czarne materye na suknie i okrycia.
poleca w wielkim wyborze

MAGAZYN MARKIEWICZA
Lwów, plac Maryacki l. 10.

Przyjmuje zamówienia na gotowe suknie

Chustki zimowe i Jerseys

Aksamity, Plusze i Baranki

Nowości **Woda Polska „Eau de Pologne.“** Nowości

Zakład chemiczno-kosmetyczny
MARBACH i LANDAU
w Brodach.

Za pomocą wielu badań i prób udało się nam wytworzyć perfumę i środek toaletowo-leczniczy który poddany pod rozbiór i orzeczenie znakomitości naszego zawodu, zyskał uznanie najzupełniejsze tak dalece, iż przyznano mu pierwszeństwo nawet przed Wodą kolońską, a niem jest **Woda polska, Eau de Pologne.**

Delikatna woń i misterna jej rozmaitość, trwała skuteczność jej przymiotów leczniczych pod względem orzeźwienia i wzmacniania nerwów, łagodzenia bólu zębów, migrany i t. p. zapewniają jej pierwszeństwo między wszystkimi domowymi środkami leczniczymi, zaś jako perfuma napełnia ona pokoje miłym, orzeźwiającym, długotrwałym zapachem, ręce i twarz zwilżone tą wodą delikatnieją, a zwiędła skóra nabiera wesołości i elastyczności, zaś po zszklanki tej wody do kąpieli dodanej, sprawia pokrzepienie sił, zasługuje zatem być policzoną do najpożądniejszych środków toaletowych.

Liczne listowne chlubne uznania ze strony naszych odbiorców świadczą o doskonałości naszego wytworu. Wodę naszą nazwaliśmy „Eau de Pologne“ gdy składniki teje stanowią rośliny krajowe.

Wyroby nasze zasługują na tem większe zaufanie, ileż nasz spółnik p. Henryk Marbach jest dypl. magistrem farmacji i chemikiem, oraz specjalistą w wyrabianiu środków kosmetycznych i toaletowych.

Prawdziwej **Eau de Pologne** dostać można dotychczas tylko w naszym składzie w Brodach w ap. Z. Ruckera we Lwowie i p. Anny Roth w Złoczowie, skład u aptekarza Wisłockiego w Jarosławiu i we wszystkich znaczniejszych aptekach.

Cena flakoniku w ozdobnych plecionkach słomianych złr. 1.20. mniejsze flaszki po 65 et.

Drobne ogłoszenia

Wypożyczalnia książek naj-
większa i najtańsza we Lwo-
wie. **Stanisława Köhlera, Hali-
cka 48.** Dodatek do katalogu (dzieł
najnowszych) wyszedł z druku.
(1223)

Wypożyczalnia fortepianów
Rynek 12. (1112)

Żołny robotnik do handlu
wedlin znajdzie umieszczenie u
Christiana Roallauera w Winniakach.
(1207)

Mieszkania i sklepy.
po 1 cencie od wyrazu

**Do wynajęcia 4 pokoje, 1 przed-
pokój i kuchnia na 1. piętrze.**
Bliższa wiadomość w handlu porcea-
lany Kazimierza Lewickiego ulica
Trybunańska l. 6. (121)

Sklepy ul. Akademicka 15 (rog
ul. Zimorowicza) do najęcia.
(1190)

Piękny zbiór mineralów, za-
wierający przeważnie rudy szla-
chetnych metali i złoto krystaliczne
jest z wolnej ręki do nabycia. Bliż-
sza wiadomość w Adm. Kur.

**Zaraz do wynajęcia 4 pokoje przed-
pokój i kuchnia, 2 pokoje, kuch-
nia I piętro przy ul. Chorażczyzny**
l. 21. (1101)

Dobra kucharka, umiejąca zdro-
we gospodarskie jadło gotowa-
najdziej natychmiast pomieszczenie
u starego kawalera na prowincji
Bliższa wiadomość w Adm. Kurjera
(1191)

**Na Rurach l. 10 są 3 pokoje z
balconem, kuchnią, strychem i
piwnicą do najęcia.** (1197)

Maszyny do szycia zupeł-
nowej konstrukcji, nadzwyczaj
pojedyncze i bardzo praktyczne, po-
leca Józef Iwanicki Lwów Hote
Zorza. (523)

**8 pokoi z kuchnią i przynależ-
tościami do wynajęcia** zaraz ul.
Jagiellońska 26. Wiadomość u stróża.
(1194)

Mebel po najtańszej cenie przy
ul. Teatralnej l. 7 sprzedaje
lub wypożycza Kiezas. (199)

Pomieszkaniu o 4 pokojach z
przynależnościami na II. p. 2
pokoje i alkierz w parterze są do
najęcia w domu z ogrodem ul. Kra-
siekich 10. (1193)

Subjekt młody znajdzie umiesz-
czenie w handlu korzennym;
świadectw odpis i podanie wieku
przyjmuje Adm. Kur. pod l. T. D.
(1169)

W gmachu e. k. uprzyw. gawc.
akcyjnego Banku hipotecznego
pod nr. 15 plac Maryacki są do
wynajęcia lokalności zaraz 1885
w parterze, na sklep, 3 pokoje
na II. piętrze 4 pokoje, kuchnia,
strych, piwnica. Bliższa wiadomość
udzieli Sekretarjat Banku.

Fortepian „Tomaszka“ w do-
brym stanie jest za cenę przy-
stępną do nabycia. Zabudowanie
Bernardynów nr. 3 II. piętro.
(1202)

**3 pokoje z kuchnią, sianką, stry-
chem i piwnicą do najęcia.** Ul.
Ossolińskich l. 8. (1123)

Gorzelnika rutynowanego poszu-
kuje Skarb Mikuliniński do
prowadzenia dwóch gorzelnii gospo-
darczych. Zgłosić się do Admin-
dóbr Mikulince. (1208)

Ulica Brajerowska 6 pomieszka-
nie frontowe na II. piętrze z
widokiem na piękny ogród
mianowicie 5 pokoi, przedpokój
weranda, kuchnia itd. do naję-
cia zaraz. (1196)

Pisarz z dobrym piśmem i zna-
jomością manipulacji kancelaryj-
nej zechce się zgłosić w biurze wy-
wiadowczem J. Polińskiego, ulica
Karola Ludwika l. 5.

2 pokoje kawalerskie na I. p. 1
których 1 duży frontowy i z
mniejszy z przedpokojem ulica Ja-
brzonowskich l. 4. Wiadomość na I.
piętrze. (1240)

Bone, młoda niemkę, może u-
dzielać i przedmioty szkolne
poleca biuro Mittiga, ulica Jagiel-
lońska 12. (1206)

**3 pokoje z przedpokojem i ku-
znią od frontu; 3 pokoje
przedpokojem, kuchnią i spiżarnią
oficynie ulica Zygmuntońska 12.**
(1131)

Realność z ogrodem w dobrej
glebie w ładnym położeniu w
miasteczku Uhnowie w powiecie
Rawskim do sprzedania. Bliższa wia-
domość pod adresem J. M. post. rest.
Uhnów. (1209)

Prywatna korespondencja.
Czy P. przyjdzie gdy napi-
gdzie? (1211)

**GALICYJSKI
BANK KREDYTOWY**

we Lwowie
przy ulicy Jagiellońskiej liczbą 3.
wydaje następujące

asygnaty kasowe

4 1/2% płatne w 60 dni po wypowiedzeniu i
4% „ „ 30

Lwów dnia 1 Stycznia 1884.

Dyrekcja

Nowo urządzone handel
HERBATY
chińsko-rosyjskiej

EDMUNDA RIEDLA
we Lwowie, pl. Marjański 10.

poleca zbioru majowego:

pół kilo CONGO	— — —	złr. 1.—
" " SOUCHONG czarna	— — —	2.—
" " " " " " " " " "	zbiór majowy	3.—
" " KAYSOW czarna	— — —	4.—
" " MELANGE de Londres	— — —	4.—
" " PECCO	— — —	3.—
" " " " " " " " " "	karawanowa	4.—
" " " " " " " " " "	najprzedniejsza	6.—
" " Wysiewki herbaciane	— — —	1.30
" " z najlep. herbat	— — —	1.60

Zamówienia z prowincji wysła
się odwrotną pocztą. (430)
Opakowanie się nie liczy.

Fabryka Parowa Cykorji i Surogatów kawy

ANTONIEGO ROZMANITA
w Rakowicach pod Krakowem

Wyrabia z materiału surowego krajowego własnej plantacji, o wiele lepszego od wszystkich
innych sprowadzanych z zagranicy, różne gatunki cykorji i poleca takowe P. T. Publiczności a mianowicie:
Cykorję pragską gorzką, niestępującą w niezem najlepszym wyrobem czeskim tego rodzaju.
Kawę śrutową francuzką, czyli cykorję preparowaną na sposób używany we Francji, gdzie inne
fabrykować nie wolno ze względu na często sprzedawzone nadużycia i fałszowania.
Jestto najczystszy produkt, dający odwar ciemno-czerwony, klarowny i aromatyczny, jedyny do robienia
czarnej kawy.
Cykorję krakowską gorzką wyborowych przymiotów, lepszą i pożywniejszą od wszelkich pod
równymi tytułami figurujących fabrykatów zagranicznych. W właściwym stosunku jako domieszka do prawdzi-
wej kawy użyta, daje kawie biały kolor, smak i aromat nie pozostawiający do życzenia.
Kawę większą bardzo dobrą wymagającą znacznie mniej cukru, która nawet sama bez domieszki ka-
wy prawdziwej, daje zdrowy, smaczny i posilny napój.
Magdeburger Cichorien, wyrabianą na sposób magdeburgski, znakomitych własności.
Wszystkie te gatunki są do nabycia we wszystkich znaczniejszych handlach lub wprost w kantorze
kła dzie fabrycznym po cenach umiarkowanych. (343)

Antoni Rozmanit
Kraków, ul. Florjańska w własnym domu.